

Mikkelin kaupunki
PL 33
50101 MIKKELI

SELVITYS- JA LAUSUNTOPYYNTÖ

22.4.2025

Viite: 10.03.2025 vireille tullut kantelu

EOAK/1600/2025 ASIAKIRJAN JULKISUUS

Vireillepanija arvostelee Mikkelin kaupungin menettelyä salata salassapitositoumus, joka kaupungin päättäjien on tullut allekirjoittaa saadakseen tietoja kaupungin käymistä neuvotteluista. Neuvottelut koskivat kaupungin omistaman Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden myyntiä. Mainittu salassapitositoumus on sittemmin määritetty julkiseksi ja luovutettu pyytäjälle. Kantelu on tämän selvityspyynnön liitteenä.

Perustuslain 111 §:n 1 momenttiin viitaten pyydän, että toimitatte kantelun tutkimiseksi tarvittavan kantelukirjoituksessa tarkoitettuun menettelyyn merkityksellisesti osallistuneiden viranhaltijoiden selvityksen ja Mikkelin kaupungin lausunnon asiassa. Lausunnossa tulee arvioida annettua selvitystä ja selvityksenantajien toimintaa sekä esittää arvio menettelyn asianmukaisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Selvityksestä tulee ottaa kantaa kantelussa esitettyyn sekä käydä ilmi erityisesti, miten kantelussa kerrottu asiakirjapyyntö on käsitelty, millä perusteella asiakirja on katsottu sisältävän salassa pidettäviä tietoja sekä toimittaa jäljennökset pyynnön käsittelyn yhteydessä laadituista asiakirjoista. Lisäksi pyydän selvitystä siitä, miten salassapitositoumusta koskeva asia on valmisteltu ja siitä päätetty sekä millä perusteella ja keneltä salassapitositoumusta on edellytetty ja miten luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus on toteutunut, jos he eivät ole allekirjoittaneet salassapitositoumusta.

Selvityksessä ja lausunnossa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin.

Perustuslain (731/1999) 12 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole

välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Julkisuuslain (621/1999) 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Julkisuuslain 3 §:n mukaan julkisuuslaissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.

Julkisuuslain 23 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt.

Julkisuuslain 23 §:n 3 momentissa säädetään, että edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi

Kuntalain (410/2015) 29 §:n 1 momentin mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kuntalain 83 §:n 1 momentin mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Mikkelin kaupunginvaltuuston julkisesta pöytäkirjasta 20.3.2023 § 41 (Mikkelin kaupungin energiaomistusjärjestelyt) käy ilmi, että Mikkelin kaupunki on valmistellut Etelä-Savon Energia Oy:n myyntiä ja asiaa on käsitelty kaupungin toimielimissä myös jo aiemmin.

Apulaisoikeusasiamiehellä on käytettävissään syyttäjän päätös esitutkinnan lopettamisesta 24.1.2025 (25/338).

Pyydän Mikkelin kaupunkia lähettämään selvityksen ja lausunnon viimeistään 6.6.2025.

Asiakirjat pyydetään lähettämään ensisijaisesti sähköisessä muodossa eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kirjaamon sähköpostiosoitteeseen oikeusasiamies@eduskunta.fi. Jos selvityksen sisällössä on salassa pidettävää tietoa, tulee sähköposti lähettää eduskunnan turvapostipalvelun

kautta osoitteessa <https://turvaviesti.eduskunta.fi/> ja vastaanottajaksi tulee merkitä oikeusasiamies@eduskunta.fi.

Asiakirjat voi myös lähettää postitse eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kirjaamoon.

Apulaisoikeusasiamies
Maija Sakslin

Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri
Päivi Lahtinen

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Lähetäjä
Lähetysaika
Vastaanottaja
Aihe
Liitteet

Teamware Plaza <phoenix@teamwareplaza.com>

18.12.2023 11.45.37

<Oikeusasiamies@eduskunta.fi>

Kantelu

Salassapitositoumus tietopyyntöversio.pdf; Projekt

Päämaja_Salassapitositoumus_.pdf; Länsi-

Savo_20231217_s2-3.pdf

Yhteystiedot

Sukunimi*

Laitakari

Etunimi*

Timo

Osoite*

PL 310, Teollisuuskatu 2-6

Postinumero*

50101

Postitoimipaikka*

Mikkeli

Maa

Suomi

Puhelin päivisin

040 532 5660

Sähköposti

timo.laitakari@lansi-savo.fi

Kantelutiedot

1. Viranomainen, virkamies tai muu julkista tehtävää hoitava taho, jonka toimintaa arvostelette. *

Mikkelin kaupunki.

2. Jos kantelu koskee viranomaisen menettelyä, jota pidätte lainvastaisena, selostakaa tarkemmin

- kenen menettelyä arvostelette? *

Mitä tapahtui? *

Milloin? *

Missä? *

Muuta? *

Tämä kantelu kohdistuu Mikkelin kaupungin toimintaan.

Kantelija Timo Laitakari toimii Mikkelissä ilmestyvän sanomalehti Länsi-Savon vastaavana päätoimittajana.

Länsi-Savo-lehden toimittaja Elina Partio pyysi kesällä 2023 Mikkelin kaupungilta julkisuuslain nojalla nähdäkseen salassapitositoumuksen, joka kaupungin päättäjien on pitänyt allekirjoittaa saadakseen tietoja kaupungin käymistä neuvotteluista, jotka koskivat kaupungin omistaman Etelä-Savon energia Oy:n vähemmistöosuuden myyntiä.

Partio sai dokumentin kaupungilta, mutta käytännössä koko sen sisältö oli mustattu sillä perusteella, että kohdat sisälsivät liikesalaisuuksia.

Mustaus tehtiin viranhaltijan päätöksellä. Partio pyysi asian viemistä kaupunginhallituksen päätettäväksi. Kaupunginhallitus teki kokouksessaan 14.8.2023 päätöksen, jolla piti voimassa asiakirjan mustaamisen.

Kun Etelä-Savon energiaa koskevat neuvottelut oli saatu päätöksen ja kauppa kaupunginhallituksessa hyväksytty, Länsi-Savo teki samasta asiakirjasta uuden tietopyynnön 7.11.2023. Kaupunginlakimies

Annaliisa Leinonen toimitti asiakirjan Länsi-Savolle 5.12.2023 siten, että nyt kaikki sen tiedot olivat näkyvissä ja luettavissa

Kaupungin salassapitosopimuksen sisältö vaikuttaa geneeriseltä, yleisellä tasolla liikkuvalla vakimuotoiselta tekstiltä. Se ei sisällä käytännössä mitään tietoa minkään yhtiön liiketoiminnasta, jolloin se tuskin voi sisältää liikesalaisuuksiakaan. Näyttää ilmeistä, että aiemmin kesällä mustattuna Länsi-Savolle toimitettu dokumentti on siis salattu ilman lainmukaista perustetta ja laissa turvattu yleinen asiakirjajulkisuuden periaate on sivuutettu.

3. Miksi menettely tai päätös on mielestänne lainvastainen? *

Viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei asiasta erikseen toisin säädetä. Kaupunki on salannut asiakirjat liikesalaisuuksina, mutta arvioni mukaan salattuja tietoja ei voi mitenkään pitää liikesalaisuuksina. Tämä johtopäätös on jopa sillä tavalla ilmeinen, että salauspäätöksen tehneen tahon on itsekkin täytynyt ymmärtää, ettei laillista salausperustetta ole. Asian käsittelyyn on joka tasolla osallistunut henkilöitä, joilla on lainopillinen koulutus, joten tietämättömyys kuulostaa epätodennäköiseltä selitykseltä.

Lisäksi voidaan kysyä, onko puheena olevan kaltainen salassapitositoumus ylipäänsä lain mukainen. Herää epäily, että sillä vain on haluttu rajoittaa julkista keskustelua Etelä-Savon energia Oy:n kaupasta.

Länsi-Savon haastattelema julkisoikeuden professori Tomi Voutilainen tulkitsee (LS 17.12.2023, liite), että sitoumuksen vaatiminen jo sinällään rajoittaa luottamushenkilöiden sananvapautta enemmän kuin laissa säädetään.

Etelä-Savon energia Oy:n vähemmistöosuuden kauppa on kaupungin kannalta erittäin merkittävä taloudellinen ratkaisu ja tästäkin näkökulmasta kuntalaisten tiedonintressi ja julkisen keskustelun tarve olisi ollut suuri.

4. Oletteko kannellut tai valittanut asiasta jo muulle viranomaiselle? *

Mille viranomaiselle? *

Milloin? *

Onko asia jo ratkaistu? *

Asiasta ei ole tehty kantelua muualle. Kaupunginhallituksen päätöksestä olisi voinut valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudessa käsittelyajat ovat tunnetusti varsin pitkiä. Valitus olisi ollut siinä mielessä ollut turha, että ratkaisun tullessa Etelä-Savon energian kaupat olisi jo joka tapauksessa viety maaliin ja journalistinen tarve tiedolle olisi väljähtynyt.

Yleisellä tasolla totean vielä, että julkisuusasioissa valittaminen hallinto-oikeuteen on medialle muutenkin pääosin turhaa työtä. Jos hallinto-oikeus ratkaiseekin asian valittajan eduksi, siitä ei aiheudu valituksen kohteena olevalle viranomaiselle mitään seurauksia, vaan sen toiminta voi jatkua kuten ennenkin.

Mikkelin kaupungin toiminta julkisuusperiaatteen noudattamisessa on kokemukseni mukana muutenkin puutteellista, alkaen kaupungin asianhallintajärjestelmän puutteellisuuksista ja jatkuen yksittäisten asiakirjojen julkisuuteen.

Liitetiedostot

Maksimissaan 3 liitetiedostoa joiden yhteiskoko enintään 10 Mt. Sallitut päätteet .pdf, .doc, docx, .txt, .odt

Liitetiedosto (1)

Salassapitositoumus tietopyyntöversio.pdf [51 KB]

Liitetiedosto (2)

Projekti Päämaja_Salassapitositoumus_.pdf [57 KB]

Liitetiedosto (3)

Länsi-Savo_20231217_s2-3.pdf [2,2 MB]

Sähköpostiviestin lähettäjä

Kirjautumaton käyttäjä

Päivämäärä

18.12.2023 11.45

ITÄ-SUOMEN SYYTTÄJÄALUE

Yksikkö 3

Tulliportinkatu 35

70110 KUOPIO

Puhelin 029 562 4000

ECONOMY
PP FINLAND
129759
POSTI OY

LÄHETE

27.1.2025

Asianro

E 25/1234

KINNUNEN JANNE KRISTIAN

SALAPIRKONTIE 9A AS 2

50800 MIKKELI

117906 | post 250128 (2) 250128 0214 jllcaxm2 cnlm3w

14675

c1/1

1/5

LIITTEET

Päätös esitutkinnan rajoittamisesta

1M3W.06786

ITÄ-SUOMEN SYYTTÄJÄALUE
Yksikkö 3

Tulliportinkatu 35
70110 KUOPIO
Puhelin 029 562 4000 Fax

PÄÄTÖS 25/338
esitutinnan rajoittamisesta
Asianro
24.1.2025 E 25/1234

Rikoksesta epäilty KINNUNEN JANNE KRISTIAN
18.08.1970

Epäillyt rikokset VIRKAVELVOLLISUUDEN RIKKOMINEN
13.6-14.8.2023 MIKKELI
5740/R/0001096/24
Rikoslaki 40 luku 9 § 1

Syyttäjän päätös Päätän, että esitutkinta lopetetaan.

Perustelut Tutkinnanjohtaja Aki Hartikainen on 23.01.2025 esittänyt, että esitutkinta asiassa lopetetaan.

TUTKINTAPYYNNÖSTÄ

Mikkelin kaupunki on salannut Etelä-Savon Energia Oy:n kauppaan liittyvän salassapitositoumuksen vedoten liikesalaisuuteen.

Itä-Suomen poliisi on käynnistänyt oma-aloitteisesti asiassa esitutkinnan siitä, onko joku tai jotkut Mikkelin kaupungin virkamiehet syyllistyneet asiakirjan salaukseen liittyen virkavelvollisuuden rikkomiseen tai muuhun rikokseen.

TAUSTAA

Mikkelin kaupunki on vuoden 2023 aikana ollut myymässä Etelä-Savon Energia Oy:n omistusosuutta ulkopuoliselle ostajalle. Länsi-Savo -lehden toimittaja Elina Partio pyysi Mikkelin kaupungilta energiaomistuksen kauppaneuvotteluun ja päätökseen osallistuvilta viranomaisilta ja luottamushenkilöiltä vaadittua salassapitosopimusta. Länsi-Savo -lehden tekemää tietopyyntöä käsiteltiin kaupunginhallituksen kokouksessa 14.8.2023 (14.8.2023 § 253). Tietopyynnön mukaista salassapitosopimuksen antamista valmisti kaupunginlakimies Annaliisa Leinonen ja esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Janne Kinnunen. Kaupunginhallitus päätti antaa salassapitosopimuksen tekstiosaltaan salattuna perusteluina viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 6 luvun 24 §:n 17 ja

20 kohdan mukaisesti eli julkisyhteisön ja yksityisen toimijan liikesalaisuuden säilyttäminen.

POLIISIN SUORITTAMASTA ESITUTKINNASTA

Kaupunginjohtaja Janne Kinnunen ja kaupungin lakimies Annaliisa Leinonen on kuultu asiaan liittyen rikoksesta epäiltyinä.

Molemmat kertovan yhtenevästi, että kyseinen salattu asiakirja on liittynyt Etelä-Savon Energia Oy:n osakkeiden myyntiin ja myyntiprosessi oli kesällä 2023 kesken.

Leinonen kertoi toimittaneensa toimittajan kaupungille tekemän tietopyynnön perusteella mustatun version salassapitosopimuksesta kesällä 2023. Salauksen peruste oli Leinosen mukaan liikesalaisuus. Leinosen kuulusteluissa esittämän näkemyksen mukaan kyseinen asiakirja on ollut kiinteästi kaupan valmisteluun liittyvä asiakirja ja kaupan ollessa kesken asiakirja on ollut perusteltua katsoa salassa pidettäväksi asiakirjaksi. Myöhemmin asiakirjan vastaanottaja oli pyytänyt salauksesta valituskelpoisen päätöksen ja asia on sittemmin saatettu kaupungin hallituksen käsittelyyn. Leinosen mukaan kaupunginhallitus on päättänyt asiakirjan salassapidosta ja tämä päätös on lainvoimainen eli päätöksestä ei ole valitettu hallinto-oikeuteen.

Leinosen mukaan samaa asiakirjaa on uudemmin pyydetty sen jälkeen, kun energiaomaisuuden kauppa oli tehty. Kun kauppa oli tehty, katsottiin, että asiakirjalle ei ole enää salassapitoperustetta ja se on luovutettu pyytäjälle salaamattomana marraskuussa 2023.

Asiakirjan pyytänyt toimittaja Elina Partio on kuultu todistajana. Partio kertoo pyytäneensä asiakirjaa sähköpostitse. Partio kertoo saaneensa vastauksen 13.6.2023 kaupungin lakimiehen Annaliisa Leinosen lähettämänä. Kyseessä oli asiakirja, joka oli kokonaisuudessaan mustattu otsikoita lukuun ottamatta. Leinosen lähettämässä vastauksessa sähköpostin selostusosassa oli kerrottu, että salassapitosopimuksen sisältö on salassa pidettävää julkisuuslaki 6 luvun 24 §:n kohta 20 perusteella. Leinonen oli saanut asiasta pyynnöstä valituskelpoisen päätöksen.

ESITUTKINNAN RAJOITUSESITYKSEN PERUSTELUISTA

Riidattoman näkemyksen mukaan Mikkelin kaupungilla on ollut epäillyn rikoksen tekoaikaan valmisteilla/käynnissä kauppa Etelä-Savon Energia Oy:n osakkeista. Kauppaan on oletettavasti voinut liittyä merkittävä määrä liikesalaisuuden alaista materiaalia, joten kauppaan liittyvään materiaaliin kohdistuva harkinta mahdollisesta liikesalaisuudesta on perusteltu lähtökohta.

Asiakirjan pyytäjälle on annettu asiasta valituskelpoinen päätös. Asia on

käsitelty ja päätetty kaupunginhallituksessa eikä päätöksestä ole valitettu hallinto-oikeuteen.

Asiakirja on salattu lyhyehköksi määräajaksi ja tehdyissä selvityksissä ei ole tullut viitteitä siitä, että salauspäätöksellä olisi pyritty hankkimaan taloudellista hyötyä tai aiheuttamaan taloudellista vahinkoa.

Esitutkinnassa saadun selvityksen perusteella ainoa riidaton rike asiassa on ollut salausleiman puuttuminen alun perin toimitetusta mustatusta asiakirjasta. Salausperuste on tässäkin tapauksessa kuitenkin ilmoitettu sähköpostin selostusosassa. Mustattu asiakirja oli ollut sähköpostin liitteenä.

Yllä mainitut seikat puoltavat esittäjän näkemyksen mukaan sitä, että asiakirjan salaukseen kohdistuva epäilty teko voidaan katsoa kokonaisuutena arvostellen vähäiseksi.

TUTKINNANJOHTAJAN ESITYS

Tutkinnanjohtajana esitän syyttäjälle ilmoituksen 5740/R/1096/24 epäillyn virkavelvollisuuden rikkomisen harkinnanvaraista rajoittamista ETL 3 luku 10 §:n 1 mom. ja ROL 1 luku 7 §:n 1-kohdan vähäisyysperusteella.

SYYTTÄJÄN PÄÄTÖS

Kaupungin viranhaltijoilla on ollut oikeus tehdä päätös asiakirjan salaamisesta. Heillä on ollut toimivalta arvioida salauksen peruste ja sen soveltuminen nyt kysymyksessä olevaan asiaan. Viranhaltijoiden tai kaupunginhallituksen tekemän salaamispäätöksen oikeudellinen arviointi kuuluu lähtökohtaisesti hallintotuomioistuimen toimivaltaan. Edellä mainituilla ja tutkinnanjohtajan esittämillä perusteilla määrään esitutkinnan asiassa lopetettavaksi.

Lainkohdat

Esitutkintalaki 3 luku 10 § 1 mom.
Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 1 luku 7 § 1 -kohta

Allekirjoitus

Erikoissyyttäjä

Heikki Ylisirniö

Jakelu

Rikoksesta epäilty
Asianomistajat
Poliisi

ASIANOSAISILLE TIEDOKSI

1. Tämä päätös ei sisällä kannanottoa siihen, onko rikoksesta epäilty syyllistynyt päätöksessä mainittuun epäiltyyn rikokseen.
2. Tämä päätös ei vapauta rikoksesta epäiltyä mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
3. Asianomistajalla on tämän päätöksen tekemisen jälkeen oikeus käyttää omaa syyteoikeuttaan.
4. Syyttäjä päättää esitutkinnan jatkamisesta, jos siihen asiassa ilmenneiden uusien seikkojen vuoksi on perusteltua syytä.

Esitutkintalaki 3 luku 10 § Esitutkinnan rajoittaminen

Syyttäjä voi tutkinnanjohtajan esityksestä päättää, ettei esitutkintaa toimiteta tai että se lopetetaan, jos syyttäjä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 7 tai 8 §:n taikka muun vastaavan lainkohdan nojalla tulisi jättämään syytteen nostamatta eikä tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaadi syytteen nostamista.

Syyttäjä voi tutkinnanjohtajan esityksestä myös päättää, että esitutkinta lopetetaan, jos tutkinnan jatkamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat selvässä epäsuhteessa tutkittavana olevan asian laatuun ja siitä mahdollisesti odotettavaan seuraamukseen tai jos jo suoritettujen esitutkintatoimenpiteiden perusteella on varsin todennäköistä, että syyttäjä tulisi jättämään syytteen nostamatta muulla kuin 1 momentissa mainitulla perusteella. Esitutkinnan lopettaminen edellyttää lisäksi, ettei tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaadi esitutkinnan jatkamista.

Esitutkinta on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa aloitettava uudelleen, jos siihen asiassa ilmenneiden uusien seikkojen vuoksi on perusteltua syytä.

SALASSAPITOSITOUMUS

Edunsaajat:

Etelä-Savon Energia Oy (0940995-3)
Kunnanmäki 7, 50600 Mikkeli ("ESE")

Mikkelin kaupunki (0165116-3)
PL 33, 50101 Mikkelä ("Mikkeli")

1 SITOUUMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

2 LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3 SALASSAPITOVELVOITE

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4 SITOUUMUKSEN VOIMASSAOLO

[REDACTED]

[REDACTED]

5 ERIMIELISYYDET

[REDACTED]

[REDACTED]

6 ALLEKIRJOITUS

[REDACTED]

[REDACTED]

Mikkelissä __ . __ . 2023

Allekirjoitus

Nimenselvennys

SALASSAPITOSITOUMUS

Edunsaajat:

Etelä-Savon Energia Oy (0940995-3)
Kunnanmäki 7, 50600 Mikkeli ("ESE")

Mikkelin kaupunki (0165116-3)
PL 33, 50101 Mikkeli ("Mikkeli")

1 SITOUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Mikkeli on käynyt neuvotteluja ESEä ja sen tiettyjä konserni- ja osakkuusyhtiöitä koskevasta omistussjärjestelystä ("Projekt Päämaja").

Tämän salassapitositoumuksen ("Sitoumus") allekirjoituksella totean ymmärtäväni, että Projekt Päämajaa koskevan tiedon paljastuminen väärälle taholle voi aiheuttaa Mikkeliille ja ESElle huomattavaa taloudellista vahinkoa. Olen halukas vastaanottamaan Projekt Päämajaa koskevaa luottamuksellista tietoa, jotta voisin arvioida kantaani ja osallistua Projekt Päämajaan liittyvään päätöksentekoon ("Sallittu Tarkoitus").

Tämän Sitoumuksen allekirjoituksella sitoudun Projekt Päämajaa koskevan luottamuksellisen tiedon käytön ja edelleenluovutuksen rajoituksiin.

2 LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

Tässä Sitoumuksessa "Luottamuksellisella Tiedolla" tarkoitetaan mitä tahansa suullisessa, kirjallisessa tai sähköisessä muodossa olevaa Projekt Päämajaa koskevaa tai siihen liittyvää tietoa. Luottamuksellisella Tiedolla tarkoitetaan lisäksi mitä tahansa muuta tämän Sitoumuksen perusteella luovutettua ESEä, sen tytäryhtiöitä tai osakkuusyhtiöitä koskevaa tietoa, joka ei ole julkista. Ymmärrän niin ikään, että Projekt Päämajaan liittyvät tiedot ovat myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1 § 17 kohdan nojalla salassa pidettäviä.

3 SALASSAPITOVELVOITE

Sitoudun käsittelemään kaikkea Luottamuksellista Tietoa täysin luottamuksellisena sekä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin tiedon luottamuksellisuuden säilyttämiseksi.

Sitoudun hyödyntämään ja käyttämään Luottamuksellista Tietoa ainoastaan Sallittua Tarkoitusta varten eikä mihinkään muuhun tarkoitukseen. Sitoudun olemaan paljastamatta tai luovuttamatta Luottamuksellista Tietoa kolmansille osapuolille.

4 SITOUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä Sitoumus astuu voimaan sen allekirjoituksella ja on voimassa kolme (3) vuotta tämän Sitoumuksen päivästä lukien.

5 ERIMIELISYYDET

Tästä Sitoumuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet, joita ei saada osapuolten välisin neuvotteluin ratkaistua, ratkaistaan ensiasteena Etelä-Savon käräjäoikeudessa.

6 ALLEKIRJOITUS

Vahvistan tämän Sitoumuksen allekirjoituksin, että olen ymmärtänyt Sitoumuksesta johtuvat velvoitteet ja sitoudun noudattamaan niitä tämän Sitoumuksen mukaisesti.

Mikkelissä __ . __ . 2023

Allekirjoitus

Nimenselvennys

Laitakari, Timo <timo.laitakari@lansi-savo.fi>
10.3.2025 15.18.49
<Oikeusasiamies@eduskunta.fi>
Mikkelin salauskäytännöt
syyttäjän päätös.pdf

Tämä viesti on tarkoitettu vain henkilöille tai yhteisöille, joille se on osoitettu. Viesti voi sisältää luottamuksellista ja salassa pidettävää tietoa. Jos tätä sähköpostiviestiä ei ole tarkoitettu Sinulle, sen käyttö, kopiointi, muuttaminen tai hallussapito on kiellettyä, ja olet viestistä vaitiolovelvollinen. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, pyydämme sinua ilmoittamaan meille virheestä ja poistamaan viestin ja sen kaikki kopiot koneeltasi.

Uutiset

Professorit pitävät Mikkelin kaupungin salauspäättöstä Ese-paperista lainvastaaisena

Mikkelin kaupungin toiminta on huolestuttavaa mikkeliäisten ihmisten kannalta, toteaa hallinto-oikeuden emeritusprofessori Olli Mäenpää. Kaupunginjohtaja Janne Kinnusen mukaan kaupunki pyrki viemään Esen myyntiä eteenpäin lain mukaan.

Elina Partio

Mikkelin kaupunki näyttää rikkoneen lakia salassaan Etelä-Savon energian kauppaan liittyvän salassapitositoutuksen.

Sekä Itä-Suomen julkisoikeuden professori **Tomi Voutilainen** että Helsingin yliopiston hallinto-oikeuden emeritusprofessori **Olli Mäenpää** pitävät Mikkelin kaupungin toimintaa poikkeuksellisen ja lainvastaaisena.

Kesän lopulla Mikkelin kaupunki salasi Etelä-Savon energian kauppaan liittyvän salassapitositoutuksen vedoten liikesalaisuuksiin.

Länsi-Savo pyysi sitoumusta nähtäväksi. Kaupunki toimitti sitoumuksesta version, josta oli peitetty kaikki rivit otsikoita lukuun ottamatta.

Nyt *Länsi-Savo* on saanut sitoumuksen kokonaisena tekstinä. Professorit Voutilainen ja Mäenpää ovat nähneet sitoumuksen sekä mustattuna että teksti näkyvissä.

Kumpikaan heistä ei löydä asiakirjasta lainkaan liikesalaisuuksia. –Eihän tässä käsitellä liikesalaisuuksia. Ei Etelä-Savon energian, Mikkelin kaupungin tai sen, ken en kanssa kaupasta on neuvoteltu, Voutilainen luonnehti.

Kaupunki on siis saannut julkisen asiakirjan. Mäenpää toteaa, että Mikkelin kaupunki on toiminnut selkeästi lainvastaisesti.

Julkisuuslaki aiheuttaa useasti tulkintatilanteita, eli eri tahot tulkitsevat lakia eri tavoin. Mäenpään

mukaan Mikkelin salauspäättöksessä kyse ei kuitenkaan voi olla tulkintaeroista.

–Se, mikä on erikoista ja poikkeuksellista on se, että tästä käy hyvin selvästi ilmi, että salauspäättös on ollut ilmiselvästi lainvastainen. Siitä ei ole kahta sanaa tai tulkinnanvaraa.

–Eikä tämä ole pelkästään erikoista vaan erittäin ongelmallista laillisuuden kannalta. Minusta tässä on tehty hyvin selvä virke kaupungin puolella, Mäenpää jatkaa.

Mäenpää ja Voutilainen ovat Suomen julkisuuslain johtavia asiantuntijoita. Voutilainen on myös kokenut lainvalmistelija: hän on ollut mukana esimerkiksi voimassa olevan kuntalain valmistelussa. Mäenpää puolestaan on juuri johtanut oikeusministeriön työryhmää, joka pohti julkisuuslain uudistustarpeita.

Myös Voutilainen pohti salauspäättöstä virkavelvollisuuden rikkomisen näkökulmasta. Hänen mukaansa ainekset ovat olemassa, jos viranomainen kieltäytyy antamasta tietoja vedoten salassapitosäännöksen ja myöhemmin käy ilmi, että asiakirjassa ei ole lainaan salassapitosäännöksen liittyvää sisältöä.

–Silloin ollaan siinä kysymyksessä, että ollaanko tarkoituksellisesti tulkittu lainsäädäntöä väärin, Voutilainen pohtii.

Mäenpään mielestä esitutkin-

taviranomaisten eli poliisin pitäisi puuttua asiaan.

–Tässä tapauksessa olisi syytä suorittaa rikostutkinta. Olisi hyvä, että poliisi tutkisi. Se voisi olla alkuna tilanteen parantumiselle, Mäenpää arvioi.

Hän muistuttaa, että Etelä-Savon energian kaupassa on ollut kyse kaupungin kannalta merkittävästä taloudellisesta päätöksestä. Etelä-Savon energian vähemmistöosuuden kauppa on Mikkelin kaupungin historian suurin kauppa.

–Sekin korostaa kunnallisten veronmaksajien kannalta oikeutta saada tietoa siitä, missä mennään, Mäenpää sanoo.

Voutilainen lisää, että salauspäättöksen lisäksi myös itse sitoumus on lainvastainen. Kaikkien Mikkelin viranhaltijoiden, kaupunginhallituksen jäsenten sekä kaupunginvaltuutettujen on pitänyt allekirjoittaa sitoumus saadakseen tietoja Esen kaupasta.

Voutilaisen mukaan sitoumus rajoittaa luottamushenkilöiden sananvapautta enemmän kuin mitä laissa säädetään, sillä ei ole juridista pohjaa ja se vilisee asiavirheitä.

–Teksti on ihan puppua. Joko esimerkiksi tiedot ovat julkisia tai ne ovat salassa pidettäviä, mutta mitään luottamuksellisia tietoja ei voi Mikkelin kaupungilla olla, Voutilainen toteaa.

Kaiken kaikkiaan Voutilaisen mielestä moni asia puoltaa sitä, että kaupungin lainvastaaisesta toi-

SALASSAPITOSITOUMUS

Edunsaajat:

Etelä-Savon Energia Oy (0940995-3)

Kunnanröki 7, 50600 Mikkelä ("ESE")

1 SITOUMUksen TAUSTA JA TARKOITUS

[Redacted text]

2 LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

[Redacted text]

3 SALASSAPITOVELVOITE

[Redacted text]

4 SITOUMUksen VOIMASSAOLO

[Redacted text]

5 ERIKSIKISYYDET

[Redacted text]

6 ALLEKIRJOITUS

[Redacted text]

Mikkelissä _____. 2023

Allekirjoitus _____

Nimiselvennys _____

1 (1)

”

Tässä tapauksessa olisi syytä suorittaa rikostutkinta. Olisi hyvä, että poliisi tutkisi.

Olli Mäenpää

minnasta olisi aiheellista kannella ylimmille laillisuusvalvojille.

–Se on Mikkelin kaupunkilaisten asia, mutta voisi olla ihan hyvä tutkituttaa asia eduskunnan oikeusasiamiehellä tai oikeuskanslerilla.

Sinällään valittamisella ei ole suurta vaikutusta. Voutilaisen mukaan nyky-Suomessa ongelmana on, että julkisuuslain rikkomisesta ei seuraa juuri mitään.

Voutilaisen mukaan systeemiä pitäisi muuttaa. Jos esimerkiksi käy ilmi, että viranomainen ei ole antanut julkisia tietoja, seuraus on, että julkisuuslain rikkomisesta ei seuraa juuri mitään. Voutilaisen mielestä joka kerta pitäisi käynnistää virkavastuun arviointi, jossa selvitetäisiin onko asiakirjan antamatta jättäminen perusteltu laillisilla perusteilla.

–Seuraushan voisi olla tahalli-

Mikkelin kaupunki (0165116-3)
PL 33, 50101 Mikkelä ("Mikkeli")

SALASSAPITOSITOUS

Edustajat:

Etelä-Savon Energia Oy (0940995-3)
Kunnanmäki 7, 50600 Mikkelä ("ESE")

Mikkelin kaupunki (0165116-3)
PL 33, 50101 Mikkelä ("Mikkeli")

1 SITOUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Mikkeli on käynyt neuvotteluita ESEä ja sen tiettyjä konserni- ja osakkuusyhtiöä koskevasta omistussuhteesta ("Projektin Päämaja").

Tämän salassapitositoumuksen ("Sitoumus") allekirjoituksella toteutetaan ymmärtämiä, että Projektin Päämajaa koskevan tiedon paljastuminen vääristä taholta voi aiheuttaa Mikkelille ja ESElle huomattavaa taloudellista vahinkoa. Olen halukas vastaanottamaan Projektin Päämajaa koskevaa luottamuksellista tietoa, jota voisin arvioida kantaani ja osallistua Projektin Päämajaan liittyvään päätöksentekoon ("Salitittu Tarkoitus").

Tämän Sitoumuksen allekirjoituksella sitoudun Projektin Päämajaa koskevan luottamuksellisen tiedon käytön ja edelleenluovutuksen rajoituksiin.

2 LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

Tässä Sitoumuksessa "Luottamuksellista Tiedolla" tarkoitetaan mitä tahansa suullisessa, kirjallisessa tai sähköisessä muodossa olevaa Projektin Päämajaa koskevaa tai siihen liittyvää tietoa. Luottamuksellista Tiedolla tarkoitetaan lisäksi mitä tahansa muuta tämän Sitoumuksen perusteella luovutettua ESEä, sen tytäryhtiöitä tai osakkuusyhtiöitä koskevaa tietoa, joka ei ole julkista. Ymmärrän niin ikään, että Projektin Päämajaan liittyvät tiedot ovat myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1 § 17 kohdan nojalla salassa pidettäviä.

3 SALASSAPITOVELVOITE

Sitoudun käsittelemään kaikkea Luottamuksellista Tiedoa täysin luottamuksellisesti sekä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin tiedon luottamuksellisuuden säilyttämiseksi.

Sitoudun hyödyntämään ja käyttämään Luottamuksellista Tiedoa ainoastaan Salitittu Tarkoitusta varten eikä mihinkään muuhun tarkoitukseen. Sitoudun olemaan paljastamatta tai luovuttamatta Luottamuksellista Tiedoa kolmansille osapuolille.

4 SITOUKSEN VOIMASSAOL

Tämä Sitoumus astuu voimaan sen allekirjoituksella ja on voimassa kolme (3) vuotta tämän Sitoumuksen päivästä lukien.

5 ERIMIELISYYDET

Tästä Sitoumuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet, joita ei saada osapuolten välisiin neuvotteluihin ratkaistua, ratkaistaan ensiassteena Etelä-Savon käräjäoikeudessa.

6 ALLEKIRJOITUS

Vahvistan tämän Sitoumuksen allekirjoituksin, että olen ymmärtänyt Sitoumuksesta johtuvat velvoitteet ja sitoudun noudattamaan niitä tämän Sitoumuksen mukaisesti.

Mikkelissä ____ . ____ . 2023

Allekirjoitus _____

Nimensevennys _____

1 (1)

Vasemmalla asiakirja, jonka Mikkelin kaupunki salasi vedoten liikesalaisuuksiin. Oikealla sama asiakirja, mutta tekstit näkyvissä.

sissa tai tuottamuksellisesti tilanteissa rikosoikeudellinen tai vähissä tapauksissa hallinnollinen huomautus tai varoitus, hän arvioi.

Sitoumuksella on ollut merkittävä rooli Esen vähemmistöosuuden kaupassa. Se on vaikuttanut esimerkiksi siihen, että Mikkelin kaupunginhallitus ja viranhaltijat ovat antaneet kaupasta vain vähän tietoa vedoten salassapitositoumuksen ja liikesalaisuuksiin.

Sitoumuksen salauksesta päätettiin ensin viranhaltijatasolla ja tämän jälkeen kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallitus salasi sitoumuksen vedoten lainkohtiin, joissa säädetään liikesalaisuuksista.

Päätöksenteossa on ollut mukana monta juristia: ensin kaupunginlakimies Annaliisa Leinonen, sitten kaupunginhallituksessa

asian esitellyt kaupunginjohtaja Janne Kinnunen. Lisäksi kaupunginhallituksen kokouksessa paikalla on ollut muitakin juristeja kuten hallintojohtaja Ari Liikanen sekä kaupunginhallituksen varajäsen Jouko Kervinen (kok.). Liikanen tosin jäi väliä itsensä asian käsittelystä.

Huolestuttavaa, kun on ollut päätöksenteossa mukana monta juristia. Kyllä juristin pitäisi tietää, mitä laissa selvästi sanotaan. Se on tahallista lainvastaista menettelyä. Näen tässä rikosoikeudellisen vastuun perusteita joka tasolla, Mäenpää sanoo.

Mäenpää pitää tilannetta erityisen huolestuttavana mikkeliläisten ihmisten kannalta. Varsinkin, jos Mikkelin kaupungin organisaatioon olisi pesiytynyt laajemminkin "salailukulttuurista".

”Pitää arvostaa asiantuntijoiden näkemystä ja parantaa juoksua sen asian suhteen.

Janne Kinnunen

– Se avaa tien myös korruptiolle, vaikka tässä ei ole varmastikaan sellaista syytä epäillä, Mäenpää kertoo.

Sekä Mäenpää että Voutilainen kertovat, että sinällään Suomen kunnissa salataan usein asiakirjoja. Mikkelin salauspäätös on tässäkin joukossa harvinaisen.

– Muistuttaa tosin vähän Kitilän tilannetta. Siellähän oli samanlaista menettelyä. Siellä kunnanjohtaja sai rangaistustuomion julkisen asiakirjan salaamisesta. Vähän samanlaiset merkit Mikkelin tapauksessa on.

Mikkelin kaupunginjohtaja Janne Kinnunen kertoo, että kaupunki on pyrkinyt viemään Esen myyntiprosessia eteenpäin julkisuuslain mukaisella tavalla.

– Kuitenkin niin, että kaupun-

gilla on ollut salassapitointressiä niin kauan kuin ollaan maaliin päästy, hän luonnehtii.

Kun kaupunki on päättänyt salata sitoumuksen, Kinnunen mukaan salaamiselle on ollut perusteita.

Asiantuntijoiden mielestä perusteita ei kuitenkaan ole ollut. Mitä tällainen päätös on silti synnyttänyt?

– No, kyllähän meilläkin on juristi arvioinut sitä tilannetta, Kinnunen toteaa.

Kinnunen painottaa, että kaupungilla ei ole salailukulttuuria ja julkisuuden toteutuminen nähdään tärkeänä.

– Toki pitää arvostaa asiantuntijoiden näkemystä ja parantaa juoksua sen asian suhteen. Pitää olla entistä tarkempaa kaikissa hallinnollisissa päätöksissä, Kinnunen sanoo.

Lähetäjä: [Oikeusasiamies](#)
Vastaanottaja: [RP MLI KH Kirjaamo](#)
Aihe: EOAK/1600/2025 - Selvitys- ja lausuntopyyntö
Päivämäärä: keskiviikko 23. huhtikuuta 2025 11:47:56
Liitteet: [Selvityspyyntö Mikkeliille.pdf](#)
[Mikkelin salauskäytännöt.pdf](#)
[Kantelu.pdf](#)
[Salassapitositoumus tietopyyntöversio.pdf](#)
[Projekti Päämaja_Salassapitositoumus_.pdf](#)
[Länsi-Savo_20231217_s2-3.pdf](#)
[svvttäjän päätös.pdf](#)

Hyvä vastaanottaja

Oheisena selvitys- ja lausuntopyyntö.

Ystävällisin terveisin | Med vänliga hälsningar

Kirjaamo | Registratorskontor

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia | Riksdagens justitieombudsmans kansli
FI-00102 Eduskunta | Riksdagen
+358 9 432 3381
oikeusasiamies@eduskunta.fi, ombudsman@riksdagen.fi

Tämä viesti on tarkoitettu vain henkilöille tai yhteisöille, joille se on osoitettu. Viesti voi sisältää luottamuksellista ja salassa pidettävää tietoa. Jos tätä sähköpostiviestiä ei ole tarkoitettu Sinulle, sen käyttö, kopiointi, muuttaminen tai hallussapito on kiellettyä, ja olet viestistä vaitiolovelvollinen. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, pyydämme sinua ilmoittamaan meille virheestä ja poistamaan viestin ja sen kaikki kopiot koneeltasi.

Det här meddelandet är endast avsett för de personer eller samfund som det är adresserat till. Meddelandet kan innehålla konfidentiella och sekretessbelagda uppgifter. Om det här e-postmeddelandet inte är avsett för dig är dess användning, kopiering, ändring och innehav förbjudet och du har tystnadsplikt om meddelandet. Om du har fått meddelandet i misstag ber vi dig meddela oss om misstaget och radera meddelandet och alla dess kopior från din dator.